

AMTGOE DE CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

31 AUGUSTUS 1880

31 AUGUSTUS 1897

AAN HARE MAJESTEIT WILHELMINA, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, KONINGIN DER NEDERLANDEN,

OP HAREN VERJAARDAG 31 AUGUSTUS 1897.

Waarom trekt u steeds het Noorden,
o Magneet, — daar duizendmaal
't Zuiden schooner is dan oorden,
Arm aan gloed en zonnestraal?
'k Weet het; 't zijn onzichtbre machten,
Die u trekken, met geweld
Naar het rijk der lange nachten.
God heeft u die wet gesteld.

Soms omstralen zich die stranden
Met het heerlijkst Noorderlicht.
't Is dan of de bergen branden
Oogverblindend voor 't gezicht.
Dan is 't hoogtij in het Noorden
En de heuveln gaan ten dans
Op onhoorbre maatakkorden,
Niet van tonen, maar van glans.

Dan wordt sterker nog en feller
De magneet ten noord gericht,
En 't kompas beweegt zich sneller,
Zoekend naar de bron van 't licht.—
Zóó wordt ook het hart gedreven
Van den zoon van Nederland
Naar de plek, waar voor hem 't leven
Aanving aan de moederhand.

'k Zag wel landen schooner blinken
In der tropen palmendos:—
'k Hoorde zoeter namen klinken
Onder 't loof van 't mirtenbosch,
Doch het hart was niet tevreden
Met dien schat van vreemde pracht,
Als 't aan Hollands grijze steden
En zijn groene weiden dacht.

Maar als 't feest is langs de boorden
Van het dierbaar Vaderland,
O, dan zetten zoete akkoorden
Heel het hart in fellen brand;
Dan tracht mijne ziel heur vleuglen
Als de condor uit te slaan,
Dan kan haar geen zee beteuglen
Of ze tempren op heur baan.

Zóó vliegt weer mijn ziele heden
Geestdriftvol naar Hollands strand.
Daar, door Neerlands volk aanbeden,
Heerscht een zachte maagdenhand,
't Minnend volk met liefde weidend
Als der dichtren Herderin.
Neerlands schaapjes vreedzaam leidend
Vruchtbre weiden uit en in.

En het volk der barre rotsen,
Vurig als zijn zuiderzon,
Richt zich op bij 't golvenklotsen,
Overstemd door 't feestkanon.
't Zendt zijn wenschen op en beden
Voor 't behoud van zijn vorstin;
Want, — o vreugde! — 't feest van heden
Leidt het jaar der kroning in!

M. VICTOR ZWIJSEN.

R. K. Pr.

Curacao, Augustus 1897.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementsbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikkingen, dd. 19, 21 en 23 dezer maand, Nos. 515, 583 en 594, zijn benoemd tot sergeant bij de Stedelijke Schutterij alhier, de korporaals bij dat korps A. MYERSTON, J. D. CAPRILES, en EDGAR SENIOR.

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Apostolisch Vicaris van Curacao, zal aanstaanden Vrijdag per Gouverneur van Heerd naar Bonaire vertrekken om daar het H. Vormsel toe te dienen in de parochiën van den H. Martinus (Playa) en van den H. Bernardus (Rincon). Op deze reis zal Z. D. H. vergezeld worden door den Zeer Eerw. Pater G. WILLEMS, Vicaris-Provinciaal der E. E. P. P. Dominicanen alhier. Den Eiden September denkt Mgr. te Curacao terug te keeren.

Levensleden. Zaterdag keerde Z. D. H. Mgr. A. PERALTA, Bisschop van Panama, hier van Rome terug waarheen hij drie maanden geleden vertrokken was. Na een kort opentocht op ons eiland werd de reis naar Panama voortgezet.

Uit particuliere berichten vernemen wij, dat Z. D. H. Mgr. A. SILVA, Bisschop van Merida, op zijn terugreis uit Rome ook Holland aandoet en daar een bezoek brengt aan het klooster der E. E. P. P. Dominicanen te Huizen bij Arnhem. Einde October wordt Z. D. H. hier terug verwacht.

Havennieuws.

Voor eenigen tijd hebben wij gemeld, dat de *Prins Willem II* hier den 18den Juli uit Holland twee mannen aanbracht, die door de Vrijland-expeditie naar Venezuela waren uitgezonden tot ontginnings van goud, toen bij hun aankomst te Curacao, zich in hunne verwachtingen bedrogen zagen, daar niets tot hun ontvangst in gereedheid was gebracht en er ook geen uitzicht bestond, dat zij van het Venezolaansche gouvernement gronden zouden verkrijgen. Zij kwamen toen hierheen in de hoop eerder in een Hollandsche kolonie eenig werk te zullen vinden.

Nog altijd zo vernemen wij, zwerwen die twee mannen zonder eenig vast werk te hebben gevonden hier rond, en zonder ook in de gelegenheid te zijn naar Holland terug te keeren. Het ware zeker billijk, wanneer de Vrijland-expeditie ook nu na het mislukken der onderneming zoo hun lot aantrok op haar

aanraden toch hebben die mannen hun laatste spaarpennningen opgeofferd en de groote reis ondernomen, en ze zouden zeker niet van hun land zijn uitgegaan, zoo hun niet een eerlijk bestaan in het vooruitzicht ware gesteld. Hun wedervaren is dan ook zonder twijfel een afschrikkend voorbeeld voor allen, die zich aan commissies voor landverhuizing, enz. willen toevertrouwen.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar beronden brieven:

Maria Pietersz, Ismael Gonzalez, Ismael Gonzalez Rubio, Emilia Miller, Isaac de Marchena C. Silas and Diaz, Louis Smith a/b S. S. Saga, Arturo F. Fidanque, Surzarte & Whitney, G. Ricus le Bourba, Koert Bakker, J. M. Chumaceiro, & Co., José Jimenez, R. D. Henriquez, Adeline Enriquez, Manuel Paultiz, Juan Iguaran.

Aangeteekende stukken: Ismael Gonzalez, Francisco Sanchez, G. Reichel eto American Consul, José E. Ugueto, Quinterio Henriquez—Coro, eto Edwin Senior—Curaca.

Niet voor verzending vatbaar een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan Jorge Valbuena—Caracas.

31 Augustus.

Evenals andere jaren zal ook wederom dit jaar de verjaardag van H. M. Koningin WILHELMINA door Curacao zoo plechtig en zoo algemeen mogelijk gevierd worden. De Hoogedel Gestrenge Heer Gouverneur heeft daarom goedgevonden eenige bepalingen te geven, die de viering van dien dag betreffen, en waarvan de voornaamste hieronder volgen, terwijl de commissie van het volksfeest te geven door het bestuur van Curacao op den 31sten Augustus 1897 een uitvoerig program openbaar maakte, dat wij hier ook overnemen.

Ook ter herdenking van den verjaardag der Koningin heeft de etat-major van Hr. Ms. *Alkmaar* tegen aanstaanden Zaterdag 's namiddags ten 4 ure de autoriteiten en voornamelijk ingezetenen onzer stad uitgenoodigd op een *afternoon-tee*, waarbij ook eenige vermakelijkheden uit te voeren door de bemanning van de *Alkmaar* zullen plaats hebben.

Bepalingen ter viering van Koninginneverjaardag.

1. Bij zonsopgang zullen bij het vallen van een kanonschot van het fort Nassau, de vlaggen op de forten van dit eiland en op de schepen, welke binnen deze haven liggen, worden geheschen, terwijl zij met zonsopgang op een gelijk schot nedergelaten zullen worden;
2. Gedurende den loop van den dag zal er 's morgens om zes uur, 's middags om twaalf uur en 's namiddags om vier uur van de Water- en Riffort

ten een saluut gedaan worden te zamen van honderd en één kanonschoten, terwijl door Harer Majesteits Korvet *Alkmaar* zal worden gevlagd en gesalueerd;

3°. 's morgens om 9½ uur zal er op Pie, termaai, op het plein voor het Raadhuis, door de dienstdoende Stedelijke Schutterij en het Garnizoen groote parade gehouden worden, waarbij de Majoor Commandant der dienstdoende Stedelijke en Landelijke Schutterij het generaal Commando zal voeren;

4°. 's Morgens om 10 uur zal de Gouverneur ten Raadhuize audientie verleen aan alle autoriteiten, ambtenaren, officieren en particulieren;

5°. 's Avonds om 6½ ure zal op het plein voor het Gouvernementshuis door de militaire Kapel een muzikuitvoering gehouden worden.

PROGRAMMA

VAN HET

VOLKSFEEST.

1e GEDEELTE.

DES VOORMIDDAGS OM 9 UUR.

Voor het Gouvernementshuis.

- 1°. Wedstrijd in het boegspietloopen te water, 10 prijzen á f 1.—
- 2°. Wedstrijd in het varen in tobben, 1e prijs f 5.—, 2e prijs f 3.—, 3e prijs f 2.—
- 3°. Fleschtrekken in kano's, 10 prijzen á f 1.—

2e GEDEELTE.

DES VOORMIDDAGS OM 10½ UUR.

Aan de Overzijde, Waterkant.

- 1°. Mastklommen, 5 prijzen bestaande uit verschillende voorwerpen.
- 2°. Wedloop in zakken, 1e prijs f 5.—, 2e prijs f 3.—, 3e prijs f 2.—

3e GEDEELTE.

DES NAMIDDAGS OM 1 UUR.

In het Gymnastiekgebouw.

Tombola voor de kinderen van de armenescholen, opgeluisterd door muziek.

4e GEDEELTE.

DES NAMIDDAGS OM 2½ UUR.

Voor het Raadhuis.

Wedstrijd in het loopen op stekken, 1e prijs f 3.—, 2e prijs f 2.—, 3e prijs f 1.—

5e GEDEELTE.

DES NAMIDDAGS OM 4 UUR.

- 1°. Wedstrijd met ponten, 1e prijs f 10.—, 2e prijs f 7.50, 3e prijs f 5.—
  - 2°. Wedstrijd met kano's, 1e prijs f 7.50, 2e prijs f 5.—, 3e prijs f 2.50.
- De wedstrijden in ponten worden gehouden van af de westzijde van 't Hotel Leon tot aan de brug "Koningin Emma," die der kano's van af de kraan "Ranka Master" tot aan de brug.

6e GEDEELTE.

DES AVONDS OM 8 UUR.

1°. Verlichting der haven en het fort

Nassau met bengalsch licht.
2°. Groot luisterrijk vuurwerk vóór het Gouvernementshuis.

De Commissie van het Volksfeest noodigt de ingezetenen beleefdelijk uit den verjaardag van H. M. de Koningin te helpen viereen door het uitsteken van vlaggen en des avonds door het illumineren hunner woningen.

PROGRAMMA

VAN HET

VUURWERK.

1°. METAMORPHOSE VAN ZILVEREN STRALENBUNDELS, geflankeerd door twee pyramiden van jasmijnvuur, op een voet van tintelende sterrenregens, eindigende in zware kanonnades.

2°. NATIONAAL KLEURENSPEL, een luister van kleur en vonkenpracht tentoonspreidend.

3°. COMISCH INTERMEZZO: DE BEWEEGBARE PIKKROT, op een veld van gouden en zilveren regens, eindigende met zware kanonnades.

4°. ILLUSTRATIE VAN HET FIRMAMENT door bouquetten vuurpijlen, een vloed van gekleurde sterren uitwerpende.

5°. GLORIA van gekleurde vuurlansen gedreven door zware fontein en met gekleurde vuurcirkels, op een fond van brillante stralenbunfels.

6°. BLINKENDE BENGALSCHIE ORANJEZON, die het feestterrein luisterrijk bestraalt.

7°. GROOTE SLOTAPOTHEOSE aan het feest gewijd, een voorstelling gevende van H. M. de Koningin te paard, (als amazone) omgeven door een mozaiek van brillante fonteinwerken en vuurvederen, het geheel versierd door gekleurde draaiende vuurcirkels: zich oplossend in een zwaar bombardement.

Tot afwisseling van het geheel zullen Bommen, Luchtzwerfers, Knalsignalen, Zwermvloten, Bouquetten en Romeinsche kaarsen ontstoken worden; terwijl Vuurpijlen, (waaronder met pyrotechnische muziek), kantwerk en bloemguirlandes uitwerpend, de lucht zullen doorklieven.

Eene onderscheiding.

Dinsdag kwam hier geheel onverwacht het bericht aan, dat de Zeer Eerw. Pater M. VICTOR ZWIJSEN, Rector van het Colegio Santo Tomas alhier, door den President van Venezuela begiftigd was met LA MEDALLA DE HONOR DE LA INSTRUCCION PUBLICA.

Iedereen, die weet wat de verdienstelijke Rector van het Colegio Santo Tomas gedurende zijn driejarig verblijf op Curacao reeds gedaan heeft tot bloei van de inrichting, welke aan zijne zorgen is toevertrouwd en hoe hij daardoor

bel. Fortuna a corré coe mi, koe mi tabata bai subiendo dia pa dia na rango. Aunké mi amigonan tabata hari mi i bolón di mi supersticion, mi tabatin un firme conviccion, koe mi debé mi promé rango na spiritu di Barksea Bill. Un cinco anja despues di aresto di Jim, mi tabata bai di Westford na Sheffield. Na Leeds mi mester a baha. Den es wagon koe mi tabata, tabatin solamente un biagero. Ora el a mira mi, mi a reconocé den djé es bisita misteriosa, aunké koe awor é tabata muchoe mehor bistir. Mi ta keré koe el a mira na mi cara koe mi a spanta.

— Bon dia, Señor Parker, é dici coe mi hariendo, mi ta mira koe bo ta conocé mi ainda. Mi ta keré koe lo bo tin muchoe di gradici mi.

— Sigur, mi a respondé, esai mi no por loebida. Ma duranti es cinco anja koe mi no a mira bo, mi tabata keré koe bo tabata un spiritu. Awor bo mester bisa mi, com bo a drenta i bolbé sali for di mi camber es anochi ai.

E por a rementa di hari. De la manera bo a toena mi pa un spiritu? Anto, alomenos pa un bon spiritu? Di toer manera no tabata un gran cos; solamente hende mester por habri i cera un porta sin ningun hende tendé.

— Ma mi a sigi bo, i ripara bo.

— Mi tabata biba algi n dia den mes-cas. Bo tabata mira abao, mientras mi

FEUILLETON.

Spiritu di un Malhechor.

FIN.

Jim a caba coe su preparacionnan i el a coeminsa coe su trabao. Mi a boela riba djé, i mientras koe mi tabata ranca es instrument for di su mán, mi a dal é, koe el a cai na suela. El a doena un grito di rabia i sorpresa i el a coeminsa dobla manera un colobra na mi pia. Mientra koe mi tabata primie abao coe un man, mi tabata poerba koe mi por saca un boer for di mi sacoe coe es otro man. Es ladron a probecha di es ocasion ai pa é saca un cuchioe skerpi. El a bira pechoe ariba i el a hinca mi coe es cuchioe na mi mán robez i mi tabata sinti com mi sanger cajente tabata corré na mi braza. Mi a bira furioso; mi a cohé un di es instrumentonan di heroe di djé i mi a dal é den su cabez koe el a keda manera morto.

Mes ora mi a poné boei na su mán i mi a mara su pia i despues mi a bai mira mi herida. Es herida tabata grandi i é tabata bacia masjar sanger. Ma é no tabata parcé mi peligroso; es momentoe ai es criar a drenta i el a bin mara es braza pa mi. Despues mi

a sali na caja i di promé poliz koe mi a hata, mi a pidi juda mi hiba es ladron na oficina di Policia. Coe un sentimentoe orgulfoso mi tabata conta nan com mi a cohé.

Es perdida di sanger a haci mi poco débil i pa esai mi a bai cas pa mi droe mi poco.

Dokter a ristra mi braza i el a sigura mi koe es herida lo cura den poco tempoe. Ora mi a drenta mi cas, mi a mira es mes stranjero, koe a drenta mi cas ajera nochí tan misteriosamente, stotar den mi stoel. El a lamanta para, asina mi a drenta.

— Pues Señor Parker, é dici, mi ta spera koe lo bo a cohé Jim! Mi a respondé afirmativamente. — Wel, é dici, mi ta masjar contentoe. Awor mi mester trata pa sabi kende es homber ai ta. — Sintá bo, mi dici coe né, lo mi kier puntra bo un cos. Mi a kita mij jas i cologé na kapstok.

— Conta mi awor, mi dici, mientras mi tabata bini cerca djé. Soora di palabra a keda den mi garganta; é homber a desaparecé!

Awor mi a bira un poco verdriet; mi a corré baha trapi ligé, ma mi a haja porta cerá mescos koe mi a largé. Mi a bolbé den mi camber, sin ta capaz di forma un idea. Mi no por a haja un solucion pa es problema misteriosa ai. Su manecé koe mi a bai na oficina di

policia, nan a bisa mi koe es ladron ta desea di papia coe mi. Mi a bai na su prison i mi a hajé coe su cabez mara.

Dokter dici koe mi a dal é basta duro, i é mester keda na cama algun dia. Mi a puntré, kiko é kier coe mi, i el a doena mi pa respondi asina: Coe gusto lo mi kier sabi, com bo tabata sabi koe lo mi a bai horta. Mi por hurra bo, koe ningun hende na mundoe tabata satí algo di mi intencion.

— Un di bo coléganan a traiciona bo, mi a respondé.

— Ta imposibel, mi no tin colega, alomenos na es ladronia aki mi no tabatin ningun. Mi a pinté es stranjero, i mi a puntré si é no conocé un hende asina. Mientra mi tabata spliké com es homber tabata, mi a ripara koe é ta bira bleek i é tabata spanta.

— Si, mi sabi ta kende, é dici, ta Barksea Bill, koe mi tabata semper coe né. Ma, bo mester a mira su spiritu, pasobra é mes a moeri ta tres anja caba.

— Mi a admira pa es declaracion ai, i es historia ai a keda hopi tempoe den mi cabez, mientras koe Jim tabata pasa su dianan den prison di Portland.

Naturalmente es hecho ai a hiba mi adilanti i mi a casa tambe. Pa mi casamentoe Señora Singleton a doena mi un bon regalo como gradicimiento, koe mi a scapé di un pérdida considera-

ook ten eerste heeft medegewerkt aan de ontwikkeling van de vele Venezolaansche jongelieden, die het Colegio Santo Tomas in grooten getale bezoeken, zal voorzeker met ons deze welverdiende onderscheiding ten eerste toejuichen en ZEW. daarmede van harte feliciteeren.

Bij beschikking van 20 Juli genomen door den President van Venezuela, viel ook door de zorgen van eenige Curacaosche Heeren dezelfde onderscheiding ten deel aan de Heeren P. C. LEON en J. N. MALO, die gedurende vele jaren zich op het gebied van onderwijs hebben verdienstelijk gemaakt en wien wij ook onze gelukwensen aanbieden.

Citslag der examens.

Met genoegen melden wij, dat bij de heden alhier gehouden examens de volgende Eerwaarde Fraters van het Colegio Santo Tomas met het beste gevolg zijn geslaagd: De Eerw. Frater WIGBERTUS M. VAN ZON, leeraar in de Spaansche taal aan bovengemeld College, voor de Engelsche taal; de Eerw. Fraters CANTIANUS J. VAN ERTRICK en A. LICINUS VAN DIJK, die nog niet lang geleden hier uit Holland zijn aangekomen, voor de Fransche taal. Wij bieden den Eerw. Fraters onze beste gelukwensen aan bij deze zoo goed afgelegde examens.

Brand.

Dinsdag ontstond er brand in een huisje op den Berg van Otrabanda. De geheele inboedel werd een prooi der vlammen, het huisje zelf bleef echter ongedeerd. De oorzaak van den brand heeft men tot nu toe niet kunnen achterhalen.

NEDERLAND.

Portretten der Koningin.

De Amsterdamsche firma Baffa heeft aan prof. Rud. Stang opgedragen een portret te etsen van H. M. Koningin Wilhelmina, in de kleeding, waarin zij zal worden ingehuldigd. Dat de Koningin-Regentes den kunstenaar de gelegenheid wilde schenken H. M. op Het Loo naar het leven te komen schetsen, vindt zijn oorzaak hierin, dat al de leden van ons Koninklijk Huis in gravure bij de firma Baffa zijn verschenen. Prof. Stang vertoefde een week te Apeldoorn en raakt niet uitgesproken over de vriendelijkheid, waarmede H. M. dagelijks voor hem poseerde. Op zijne teekeningen staat de Koningin met den linkerarm rustende op een marmeren zuil. In breede plooiën golfte de koningsmantel, met de gouden leeuwen, van hare schouders. In het kopsel schittert een diadeem. Het wit satijnen kleed is bewerkt met bloemen en versierd met edele stenen.

De heer Henri Bogaerts (firma H. Bogaerts & Co.) heeft een uitbreiding gegeven aan een vroeger reeds door hem uitgesproken plan met betrekking tot de huldiging van Koningin

Wilhelmina in 1898. Ten einde bij die gelegenheid voor elke gemeente in ons land, groot of klein, de mogelijkheid te openen om zich een levensgroot portret der Koningin te verschaffen, heeft hij zulk een portret doen schilderen, waarop men H. M. ten voeten uit ziet voorgesteld, staande naast een tafel, waarop de koninklijke kroon ligt.

Van dit portret wenscht hij reproductiën volgens zijn uitvinding „Peinture-Bogaerts” te doen vervaardigen, en wel op drieërlei wijze: 1o. op dezelfde grootte als het origineel 2½ meter hoog en in lijst van antiek zilver met spiegelglas f 300; 2o. op 1,25 meter, in dezelfde lijst, f 125; en 3o. op 65 centimeter, in dezelfde lijst f 50.

De uitvoering zal echter slechts kunnen doorgaan, wanneer ten minste 500 intekenaren zich hebben aangemeld.

2 Augustus op Het Loo.

Omtrent het diner en den feestavond op Het Loo wordt gemeld:

Aan het diner van 60 convets, waaraan deelnamen de dames en heeren der hofhouding met enkele familiebetrekkingen, stelde de Koningin een toast in op de Koningin-Regentes.

De uitvoering in de comediezaal begon te 7½ uur en was te 11 uur geëindigd, waarna nog eenige oogenblikken gebruik werd gemaakt van de buffetten in de nevenzaal.

Twaalf heeren, ten deele behorende tot de hofhouding, allen te 's Gravenhage woonachtig, vulden de pauzen aan door strijkorchest, onder leiding van mr. Viotta. Zij ontvingen den persoonlijken dank van H.H. MM.

H. M. de Koningin speelde mee in twee tooneelstukjes; in het blijspel *Uit liefde voor de kunst* vervulde zij de hoofdrol.

Bij de voorbereiding van het blijspel *Een lief vers* had de heer Willem van Zuylen eenige malen de repetities bijgewoond.

Heelstuk werd door de Koningin-Regentes en de gasten met belangstelling gevolgd, en natuurlijk niet minder het blijspel *Uit liefde voor de kunst*.

H. B. Kip.

Te 's Gravenhage overleed in den ouderdom van 74 jaren de Hoogedel Gestrenge Heer H. B. KIP, gepensionoord Kapitein ter zee, oud-Gouverneur van de kolonie Curacao en onderhoorigheden, Ridder van de Militaire Willemsorde en van den Nederlandschen Leeuw.

Voordat de heer Kip als Gouverneur van Curacao (1877-80) optrad, had hij bijna veertig jaren tot de Koninklijke Nederlandsche Marine behoord.

In tegenwoordigheid van onderscheidene autoriteiten werd zijn stofelijk overschot op Nieuwe Eikenduinen ter aarde besteld.

Atjeh.

In haar mail-overzicht schreef de *Jarabode*:

Al ruim een maand geleden deelde de Minister van Koloniën mede, dat de tocht naar Pedir, een stout stuk, bij de Indische Regeering in overweging was; die overweging schijnt nog niet ten einde, doch volkomen verklaarbaar is de wil tot uiterst nauwgezette voorbereiding van een aanval in 't Pedirsche, den hoofdzetel thans van het verzet, want daar moeten wij zegevieren, daar mogen wij geen échec lijden. Dat beleid aan kracht zal gepaard gaan, daarvoor zijn de mannen ons borg, die het roer van zaken in handen hebben en die zich, door wien ook, zeker niet in een richting zullen laten drijven, die hun schadelijk voorkomt ter bereiking van het einddoel.

Op een andere plaats leest men in hetzelfde blad:

Geheel onverwacht kwam hier het bericht van het eervol ontslag, aan den legerkommandant generaal Vetter verleend, op verzoek natuurlijk, al heeft de ervaring pas kort geleerd dat ook opperofficieren worden ontslagen zonder in de gelegenheid gesteld te zijn daartoe het verzoek te doen. De bewering dat generaal Vetter als voorwaarde bij de aanvaarding van het legercommando gesteld zou hebben dat hij dit niet langer dan twee jaren zou uitoef-

nen, kan moeilijk waar zijn, omdat van te voren niet te bepalen is of de taak, die men zich oplegde, al dan niet voltooid wezen kan; het moet er dus voor worden gehouden dat de legerkommandant, die trouwens pas tegen September aftreedt, de onbetwistbare zekerheid heeft dat zijn voetsporen heel en al door zijn opvolger, zeker door hem zelve aangewezen, gevolgd zullen worden.

Met ingenomenheid werd zoowel in de burgerlijke als in de militaire wereld het bericht ontvangen der benoeming van generaal Swart tot kommandant van het leger; beschaafd, bekwaam, humaan man met veel doorzicht en groote wilskracht is hij zeker op de plaats de rechte man.

BUITENLAND.

Rome.—De Paus heeft eene nieuwe encycliek uitgevaardigd ter gelegenheid van het eeuwfeest des zaligen Canisius (een geboren Nijmegenaar) en gericht aan de bisschoppen van Duitschland en Zwitserland.

Het Pauselijk stuk schietst de werkzaamheid van den Zalige en wijst op de overeenkomst tusschen het tijdvak, waarin hij leefde, en het onze. Voorts legt het nadruk op de noodzakelijkheid der godsdienstkenis om den godsdienst te kunnen verdedigen en wekt de bisschoppen op, de gevaren der gemengde scholen te bestrijden.

De Paus beveelt den Katholieken nogmaals de eendracht aan en het vermijden van noodlooze discussiën. De H. Vader zegt, dat de Kerk en de maatschappij hare verwachtingen bouwen op de mannen, die in godsdienstige scholen zijn opgeleid en gevormd.

Frankrijk.—Met de groote plechtigheid, welke aangekondigd was, werd 25 Juli het monument voor den vermoorden president der Fransche republiek, Sadi Carnot, te Annecy onthuld. Het is een hulde van geheel Savoye aan het betreunde hoofd van den staat. Zijne weduwe en zijn jongste zoon waren bij de onthulling tegenwoordig, evenals de voorzitter van den Senaat, de heer Loubet, die de geneede plechtigheid presideerde. Het monument bestaat uit een vierhoekig voetstuk, waarop het borstbeeld van Carnot geplaatst is, terwijl bloemen en palmtakken het onderstuk aan het oog onttrekken. Aan den voet van het monument is een vrouwentiguer gezeten, die Savoye in rouw voorstelt. Het geheel maakt een diepen indruk en doet volgens deskundigen den beeldhouwer Guimberto alle eer aan. 26 Juli, werd het standbeeld te Limoges eveneens met groote plechtigheid onthuld. Dit werk is van den beeldhouwer Clausade en den architect Godefroy. De president is hier voorgesteld staande, met ontbloot hoofd, gekleed in gala en met het grootlint van het Legioen van eer. Zijn gehandschoende linkerhand steunt op een lieten-pijlenbuis, waarop de inscriptie: *Recht — Vrede*. Zijn rechterhand hangt langs de zijde en houdt een handschoen. Het geheel is zeer gelijkelijk. Het voetstuk draagt aan de voorzijde het volgende opschrift: „Aan Sadi Carnot, president van de Fransche Republiek, — De stad Limoges,” benevens de geboorte en sterfjaren van den heer Carnot: 1837 en 1894.

Portugal.—Een aantal mannen bekend als goed katholiek, en vol liefde voor Kerk en Vaderland, hoofdzakelijk leden der door den toenmaligen nuntius Jacobini gestichte vereeniging de „Mocidade Catholica”, hebben het initiatief genomen, om in de Portugesche Kamer van afgevaardigden eenige onafhankelijke Katholieken te brengen, die beslist opkomen voor de rechten en de vrijheid der Kerk en in maatschappelijke vragen niet blindelings een willekeurige partijleuze vormen. Uit bewondering voor het Deutsche Centrum, waarop men met zekere schaarste het oog heeft geslagen, zal de partij het Katholieke Centrum heeten. Na enkele proefnemingen bij de jongste verkiezingen heeft het hoofdcmité evenwel besloten, voorloopig niet actief op te treden voor de verkiezingen, maar propaganda te maken voor het grootsche doel der organisatie.

Ingezonden Mededeelingen.

HERSTEL DER KRACHTEN.

Wij allen schijnen sterk te zijn. Maar wij voelen ook, dat onze spieren zonder kracht zijn, wanneer wij ze noodig hebben bij het werk. Doch wat is kracht, wat *brengt* kracht voort? In vijf woorden: *Kracht komt van verterd voedsel*. En wanneer het spijsverteringsproces wordt belemmerd, wat staat u dan te wachten? Wel, zwakte, en daarbij nog een werkelooze lever, een verward zenuwgestel, slapeloosheid, vermagering, wezenloosheid, dan verkondheid met hoest en hoogstwaarschijnlijk een van beiden, of een kwijnende tering, die u jarenlang een ellendig bestaan doet voortslepen, of een vliegende tering, die u in zes weken naar het kerkhof brengt. Ziedaar hoe het met onze krachten gaat en wat er later mede gebeurt. Indien er een macht is om in zulke gevallen te helpen, dan is het

HET PREPARAAT

VAN WAMPOLLE.

dat bereid is uit de voedselbestanddelen van zuiver Lotertraan, door ons getrokken uit versche levers van kabeljauw, *zonder watighele smaken en reuk*, vermengd met Hypophosphiten siroop. Extracten van mout en wilde kerseschillen. Wampolle's preparaat wekt den eetlust op, bevordert de spijsvertering, geeft kracht aan ieder werkend lichaamsdeel, zodat de patient in staat is met goed gevolg een ziekte aan te vallen, die op een andere wijze noodlottig worden kan. Het is een geneesmiddel zoo zoet als honig, bereid in het licht der modernste wetenschap en met de hulp der grootste ondervinding. Het heeft zins gelijken niet zijn verdienste is het preparaat geheel en al eugen. Het is niet een onderwisch middel, maar een goed werkend geneesmiddel overeenkomstig den tijd, ja zelfs een feit, dat den tijd voortuitgevoert is. Alleen het onvervalsche preparaat geeft reeds goede resultaten na de eerste dosis. Men kan er niet mede bedrogen worden. Bij alle apothekers wordt het verkocht.

ADVERTENTIE.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende, door de Hollandsche Credietbank te Amsterdam benoemd tot Vertegenwoordiger voor den verkoop van Europeesche premie-loten op termijnbetaling op het eiland en de overige eilanden der kolonie, biedt hierbij aan het publiek die premie-loten op buitengewoon voordelige conditiën te koop aan.

Voor verdere inlichtingen verzoegen men zich bij den ondergeteekende.

Curacao den 17 Juli 1897.

NICOLAS J. H. CUREIL.

De door ons in 1897 uitgevonden *Tijde Palmittine Zeep* is de meest gerecommendeerde Nederlandsche Toiletzeep, tijn geparfumeerd, bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitmuntend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte onveranderlijk en niet aan uitdrogen onderhevig is.

Onze *Palmittine Zeep* staat onder voortdurende controle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS WZS. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk „*HET JYKER*” voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaakscels.

SOLIEDEVERKOOPEERSGEZOCHT.

GEBR. DOBBELMANN,

Nijmegen. Zeepfabrikanten.

M.B.GORSIRA & C.

— HEERENSTRAAT —

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades.

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACIÓN.

van Houtens Cacao

Wordt door de Cacao-kenners wegens hare voortreffelijkheid en heerlijken smaak boven andere merken verkozen.

ATTENTIE!

TE KOOP

ATTENTIE!

Thomas A. Edison. Apparaten voor X-stralen ten behoeve der geneeskunde. Kinetoscoop. Amet Magniscoop. Phantoscop. Edisons Projectoscoop. Origineele platen en de laatste muzikale nouveauté:

Edisons Nieuwe Phonograaf met Luitenant "BETTINI'S MICRO-ATTACHMENT."

Er wordt geen electriciteit vereischt. — Geen ingewikkeld mechanisme. — Een bron van uitspanning en onderrichting voor de huiskamer. — Een opgeruimde gezelschap in de ziekenkamer. — Een geschenk zonder weerga. — Een wonderbaar wetenschappelijk instrument. — Men leert er mede werken in vijf minuten.

Met behulp van de Phonograaf met Luitenant "Bettini's Micro-Attachment," die voortreffelijke uitvinding, blijft de stem van den mensch bewaard voor alle tijden. Hoe zou men het waardeeren, wanneer men hoorde, dat er in latere jaren nog herinneringen zijn overgeleverd van kleine gezegden zijner kinderen, welke zoo getrouw mogelijk kunnen worden weergegeven, alsof ze op het oogenblik zelf gesproken worden met alle bijzonderheden van het kinderlijk woord? Hoe zal men zich verheugen in het bezit van een blijvende herinnering aan een geliefd lied van een vriend of kennis, dat men telkens opnieuw kan hooren zonder dat de zanger aanwezig is! Nooit meer zal een vriendschappelijke samenkomst vervelend worden of zonder leven en geest zijn, waar men de Phonograaf met Luitenant "Bettini's Micro-Attachment" laat werken. Wat kan er meer betooverends zijn dan het weergeven van de beste muziek, zooals die uitgevoerd werd door de beroemdste orkesten der Vereenigde Staten van N. A., van vocaal solo's, duetten, quartetten, gezongen door de eerste zangers, van uitgekozen stukken, voorgedragen door redenaars, in een bijzonder dialect, door acteurs of vertellers! De opmerkelijke verscheidenheid van de Phonograaf met Luitenant "Bettini's Micro-Attachment" moet niet beoordeeld worden naar of verward worden met de automaten, die overal te vinden zijn, of andere goedkope spreekmachines. Deze Phonograaf is vervaardigd en beproefd door EDISON in zijn eigen fabriek.

Voor verdere informaties en prijsopgave verwoege men zich ten kantore van

Dr. W. C. GAERSTE.

Agent.

OTROBANDA.

TOSSES Y CATARROS.

Como curativo de la Tos y del Catarro no tiene igual la Emulsión de Scott. Hay gran diferencia entre "detener" ó "aliviar" y curar radicalmente un catarro ó tos. No puede haber curación real sin hacer desaparecer la causa de la enfermedad. La Emulsión de Scott devuelve al sistema robustez y fuerzas haciendo que no esté tan expuesto á estas enfermedades. El principio de la Tisis es á menudo un catarro ó tos. Como la

Emulsión de Scott

Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa cura tan efectivamente la tos y el catarro, se la considera muy necesaria medicina de familia que es prudente conservar en la casa contra tan frecuentes afecciones. Es agradable al paladar. Los niños la toman con verdadero placer y se transforma de raquíticos y débiles á fuertes y rollizos, blindándolos, por decirlo así, contra las Tos y Catarros y otras enfermedades. Pruébese. No hay nada mejor para curar la Anemia.

De venta en las Boticas. Recházense las imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

TYD-TAFEL

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Philadelph	Caracas	Venezuela	Philadelph	Caracas	Venezuela
Vertrekt van NEW-YORK....	Aug 25	Sept 4	Sept 15	Sept 25	Oct 5	Oct 14
Komt aan te CURAÇAO....	31	10	21	Oct 1	11	20
Vertrekt van	Sept 1	11	22	Oct 2	12	21
Komt aan te PTO. CABELLO	2	12	23	3	13	22
Vertrekt van	3	13	24	4	14	23
Komt aan te LA GUAYRA....	4	14	25	5	15	24
Vertrekt van	7	17	28	8	18	27
Komt aan te PTO. CABELLO	8	18	29	9	19	28
Vertrekt van	9	19	30	10	20	29
Komt aan te CURAÇAO	10	20	31	11	21	30
Vertrekt van	11	21	Sept 1	12	22	31
Komt LA GUAYRA aan	12	22	2	13	23	1
om passagiers en Mails aan wal te zetten en in te nemen	13	23	3	14	24	2
Komt aan te NEW-YORK....	17	28	8	18	27	6

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Sept 1	Sept 11	Sept 22	Oct 2	Oct 12	Ang 21
Komt aan te MARACAIBO....	2	12	23	3	13	22
Vertrekt van	8	18	29	9	19	28
Komt aan te CURAÇAO.....	9	19	30	10	20	29

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben seer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Co., Agents.

OPGEVULD DE LA JOURNÉE DE L'OTROBANDA (1897)

Botica Central

DE LANNOY & CO

CURAZAO - OTROBANDA

CALLE ANCHA N° 160

Teléfono No 107.

Surtido completo de drogas y medicinas de patente de las más modernas; perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, semillas de hortalisa, cacao y chocolate de distintas marcas, vinos del Rin y tinto de los más renombrados, cerveza blanca y negra, etc., etc.

L'UZ

DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ, NEW YORK.

(Edice de Explicación, Huma y Mal Cien.

— De Venta Por —

Las Ferreterías y Almacenes de Vinos.